

ISSN
3060-527X

№4
2026

TA'LIMDA ISTIQBÖLLI IZLANISHLAR

TA'LIMDA ISTIQBOLLI IZLANISHLAR

Xalqaro ilmiy-metodik jurnal

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В ОБРАЗОВАНИИ

*Международный научно-методический
журнал*

PROSPECTIVE RESEARCH IN EDUCATION

International scientific methodological journal

№ 4-Son, 1-Qism 2026-yil

Jurnal 2025-yilda tashkil etilgan.

Jurnal 1 yilda 12 marta nashr etiladi

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi OAK Rayosatining 2024 - yil 7 - iyundagi 355-son qarori bilan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha dissertatsiya ishlari natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar chop etilishi lozim bo'lgan zaruriy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

MUNDARIJA			
Ganjiyev Feruz Furqatovich	Ta’lim tashkiloti tarbiyachilarining ijtimoiy psixologik kompetentligining psixologik xususiyatlari		4
Turg’unov Naufal Shuxrat o’g’li	Ichki ishlar organlari psixologlarida kasbiy kompetentlikni rivojlantirishning pedagogik-psixologik omillari		9
Xayrullaeva Zebiniso Toxirovna	Talabalik davrida hayotiy qadriyatlar shakllanishiga o’quv faoliyati motivatsiyasining ta’siri		14
Ikramova Aziza Aminovna	AI literacy and readiness of higher education instructors in Uzbekistan to apply artificial intelligence tools in english Language teaching		21
Isxakova Shahlo Ismoilovna	O’quv-tarbiya jarayonida o’smirlar kross-madaniy tasavvurlarini shakllantirishning psixologik mexanizmlar		27
Eshmanov Otabek Usanovich Imomova iroda sobirjon qizi	O’qituvchilar faoliyatini pedagogik-psixologik o’rganishda axborot texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari.		32
Xursandov Dilshodbek To’ychi o’g’li	O’quv faoliyatiga ta’sir etuvchi asosiy kognitiv omillarga oid tadqiqotlar		37
Ne’matova Dilnoza Xo’jamurod qizi	Maktabgacha yoshdagi giperaktiv bolalarning shaxsiy va psixologik xususiyatlarini o’rganish mexanizmlari		40
Mamatxanov Nodirxon Sadridin o’g’li	Harbiy xizmatchilarda ekstremal sharoitlarda psixologik barqarorlikni rivojlantirishning empirik asoslari		45
Aldjanova Guljahan Amangeldievna Kengeshova Manzura Maxmud qizi	Kichik maktab yoshi bolalarida xavotirlanish xolati va uni korreksiya qilish yo’llari		50
Kayumov Oybek Achilovich	Data-driven yondashuv asosida talabalar kompetentligini baholash metodikasi		55
Melsov Mirjon Shaxob o’g’li	Ichki ishlar xodimlarida psixologik barqarorlikni shakllantirishda kasbiy tayyorgarlik va malaka oshirishning ta’siri		64
Askarova Nargiza Abdivaliyevna	Xarakterida psixopatik xususiyat mavjud onalarning farzandlar emotsional sohasi rivojlanishiga ta'siri		69
Abdulazizov Oybek	Raqamli muhit ta’sirida shaxslararo munosabatlar transformatsiyasi		74
Ikromova Mohlaroyim	Talabalar shaxsida destruktiv g’oyalarga nisbatan psixologik immunitet shakllanishining ijtimoiy-psixologik determinantlari		80
Boymirzayeva Dilnozaxon	Investigating the role of socratic seminar in enhancing efl learners’ critical thinking		85
Keldiyorova Dilnavoz Chori qizi Jabborova Malohat Azimovna	Talabarning o’quv faoliyatida gender xususiyatlarning ta’siri		92
Xayrullaeva Zebiniso Toxirovna	Talabalik davrida hayotiy qadriyatlar shakllanishiga o’quv faoliyati motivatsiyasining ta’siri		96

Turdimatov Jahongir Muhiddin o'g'li	Muvaffaqiyatli imijni shakllantirishning ijtimoiy-psixologik mexanizmlari	103
Sotvoldiyev Islomjon Furqatjon o'g'li	Kasbiy faoliyat jarayonida ruhiy salomatlikni belgilovchi ijtimoiy-psixologik omillar	107
Omonov Sherali Ibroxim o'g'li	Madaniy an'analar va brend tanlash jarayonining psixologik asoslari	111
Toshboltayeva Nodira Ibrohimjonova	Akademik litsey o'quvchilarida murakkab qaror qabul qilish va tafakkur strategiyalari	115
Soliyev Farxodjon Sodiqovich	Nomzodlarning stressga chidamliligi va ishga qabul qilish samaradorligi	119
Zaynobiddinov Jaloliddin	Identifikatsiya bo'lajak pedagogning kasbiy taraqqiyoti va psixologik farovonligining muhim omili sifatida	123
Нуриддинов Расулжон Самитжон угли	Научно-теоретические взгляды на формирование будущих педагогов как специалистов	127
Axmadjonov Nurmuhammad Nabijon o'g'li	Axborotlashgan jamiyatda talabalar qadriyatlari transformatsiyalashuviga o'quv faoliyatining ijtimoiy-psixologik ta'sirini oshirish	132
Isomiddinov Asliddin Baxridin o'g'li	Etnomadaniy kompetentlik xalqaro ta'lim tajribasidagi roli	137
Казимова Лейла Тахировна	Эмоциональный интеллект как детерминанта лидерства и профессиональной	143
Salomov Shamsiddin Sabokhiddin Ugli	The influence of social media on adolescents' interpersonal relationships and emotional communication	148
Tursunpo'latova Zaxro Zafar qizi	O'zbekistonda xotin-qizlarga nisbatan zo'ravonlik holatlarining dinamikasi va statistik tahlili	154
Qurbonova Dilnoza Arslanovna	O'smirlarning ingliz tilini o'zlashtirish samaradorligini belgilovchi psixologik omillar	160
Latifa Zarifovna Korayeva	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv faoliyatiga munosabat motivatsiyasi shakllanishining psixologik xususiyatlari	164
N.I.Xalilova	Refleksiv ta'lim muhiti talabalar mustaqil faoliyatini tashkillashtirishning zaruriy sharti	168
Sobitov Otabek	Yosh rahbar kadrlarning individual-psixologik xususiyatlarini empirik o'rganish	172
Odiljonova Kamola Abduvosit qizi	Talabalarda lisoniy tafakkurni rivojlantirishda emotsional-intellektual omillarning psixolingvistik tahlili	179
Ibodova Dilnoza Sharif qizi	Oilada liderlik va rollar taqsimotining psixologik xususiyatlari	187
Sayyora Khashimova Kholmuradovna	Emotional stress in adolescents with disabilities: theoretical views and research methodology.	192
Meliyev Soxibidavron Xasanovich	Talaba yoshlar orasida addiktiv xulq-atvor shakllanishining ijtimoiy-psixologik omillari	197
Muxiddinova Dirlabo	Kichik maktab yosh davri o'quvchilarida pozitiv xususiyatlar shakllanishini o'rganish	203

Shadiyev Feruz Djaxonovich	Maktabdagi ijtimoiy-psixologik iqlim va oila-maktab hamkorligining boshlang'ich sinf o'quvchilari nutq faoliyatini faollashtirishdagi o'rni	207
Matniyozova Marhabo Abdug'aprovna	Sun'iy intellektning inson tafakkuri va qaror qabul qilishiga ta'siri	214
Xusenov Nodir Nuridinovich Baxriddinov Xabibullo Zuxriddinovich	Sportchilarda iroda sifatlari va psixologik chidamlilikni rivojlantirishning ilmiy asoslangan metodikasi	220
Tajibayev Soyib Samijonovich Abdullayev Mehridin Junaydulloyevich	Talabalarda oddiy ko'ruv – harakat reaksiyasining psixofiziologik xususiyatlarini eksperimental o'rganish	229
Xudayberganov Navruz	Talabalarda addiktiv xulq-atvorning psixologik mexanizmlari: nazariy yondashuvlar	235
Axatov Yo'ldoshjon Hamzayevich	Talabalarda irodaviy sifatlarni metakognitiv regulyatsiya asosida rivojlantirishning psixologik mexanizmlari	239
Sariboyev Nurali Abdunazarovich	Oliy ta'limda kreativ muhit yaratish orqali ijodiy kompetensiyalarni rivojlantirish	246

Sariboyev Nurali Abdunazarovich

Guliston davlat pedagogika instituti

“Pedagogika va psixologiya” kafedrası o‘qituvchisi

E-mail: nuralisariboyev@gmail.com

OLIIY TA'LIMDA KREATIV MUHIT YARATISH ORQALI IJODIY KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISH

Annotatsiya. Mazkur ilmiy maqolada oliy ta'lim muassasalarida kreativ muhitni shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari tahlil qilinadi. Shuningdek, talabalarning ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, innovatsion yondashuvlar hamda raqamli ta'lim muhitining o'rni yoritiladi. Tadqiqot natijalari kreativ muhitni tashkil etish orqali talabalarda mustaqil fikrlash, muammoli vaziyatlarni hal qilish va innovatsion yondashuvlarni qo'llash ko'nikmalari sezilarli darajada rivojlanishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: kreativ muhit, ijodiy kompetensiya, oliy ta'lim, innovatsion ta'lim, pedagogik texnologiyalar, raqamli ta'lim, muammoli ta'lim.

Аннотация. В данной научной статье анализируются теоретические и практические основы формирования творческой среды в высших учебных заведениях. Также освещается роль современных педагогических технологий, инновационных подходов и цифровых образовательных сред в развитии творческих компетенций студентов. Результаты исследования показывают, что благодаря организации творческой среды значительно развиваются навыки студентов в самостоятельном мышлении, решении проблемных ситуаций и применении инновационных подходов.

Ключевые слова: творческая среда, творческая компетенция, высшее образование, инновационное образование, педагогические технологии, цифровое обучение, проблемно-ориентированное обучение.

Annotation. This scientific article analyzes the theoretical and practical foundations of forming a creative environment in higher education institutions. It also highlights the role of modern pedagogical technologies, innovative approaches, and digital learning environments in developing students' creative competencies. The results of the study show that by organizing a creative environment, students' skills in independent thinking, solving problem situations, and applying innovative approaches significantly develop.

Key words: creative environment, creative competence, higher education, innovative education, pedagogical technologies, digital learning, problem-based learning.

Kirish. Bugungi globallashuv sharoitida oliy ta'lim tizimi oldida turgan asosiy vazifalardan biri – raqobatbardosh, ijodiy fikrlovchi, mustaqil qaror qabul qila oladigan mutaxassislarni tayyorlashdir. Shu nuqtai nazardan, ta'lim jarayonida kreativ muhitni yaratish muhim ahamiyat kasb etadi. Kreativ muhit – bu talabalarning erkin fikrlashi, yangi g'oyalar ilgari surishi va innovatsion yondashuvlarni amalga oshirishiga imkon beruvchi pedagogik sharoitlar majmuasidir.

Zamonaviy raqamli transformatsiya sharoitida oliy ta'lim tizimi oldida yangi vazifalar paydo bo'lmoqda. Jumladan, talabalarda ijodiy fikrlash, innovatsion yondashuv va mustaqil qaror qabul qilish kompetensiyalarini rivojlantirish ustuvor ahamiyat kasb etmoqda. Shu nuqtai nazardan, ta'lim jarayonida kreativ muhitni shakllantirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Kreativ muhit – bu talabalarning erkin fikrlashi, muammolarga noodatiy yechim topishi va yangi g'oyalarni ilgari surishiga imkon beruvchi pedagogik shart-sharoitlar majmuasidir.

Oliy ta'lim muassasalarida kreativ muhitni shakllantirish orqali talabalarning ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish zamonaviy pedagogikaning dolzarb muammolaridan biri

hisoblanadi. Ushbu maqolada mazkur muammoning nazariy asoslari va amaliy yechimlari yoritiladi.

Kreativlik va ijodiy kompetensiyalarni rivojlantirish masalasi ko'plab olimlar tomonidan o'rganilgan. Xususan, G'arb pedagogikasida kreativlik tushunchasi shaxsning yangilik yaratishga bo'lgan qobiliyati sifatida talqin qilinadi [1, 2].

Adabiyotlar tahlili. Amerikalik psixolog J.P.Guilford (Joy Paul Guilford) 1950-yilda kreativlikni ilmiy jihatdan tadqiq etishni boshlagan va divergent fikrlash nazariyasini ishlab chiqqan. Uning fikricha, kreativlik – bu muammoga bir nechta original yechimlar topish qobiliyatidir [1].

E.P.Torrance (Ellis Paul Torrance) esa kreativ fikrlashni o'lchash uchun Torrance testlarini ishlab chiqqan bo'lib, bu testlar hozirgi kunda ham kreativlikni baholashda keng qo'llaniladi [2].

Mihaly Csikszentmihalyi kreativlikni "flow" (oqim holati) nazariyasi orqali izohlaydi. Unga ko'ra, inson maksimal ijodiy faoliyatni chuqur diqqat va qiziqish holatida amalga oshiradi [3].

Teresa Amabile kreativlikni ijtimoiy-psixologik yondashuv asosida o'rganib, uning uch asosiy komponentini ajratadi: bilim, kreativ fikrlash ko'nikmalari va motivatsiya [4].

Rus olimi L.S.Vygotskiy esa kreativlikni ijtimoiy-madaniy rivojlanish bilan bog'lab, ta'lim muhitining rolini alohida ta'kidlaydi. Unga ko'ra, o'quv jarayonida yaratilgan muhit shaxsning ijodiy rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi [5].

Mahalliy olimlardan N.Muslimov va B.Xodjayev kompetensiyaviy yondashuv asosida ta'limni tashkil etish masalalarini tadqiq qilib, ijodiy kompetensiyalarni rivojlantirishda innovatsion pedagogik texnologiyalarning muhimligini asoslab bergan [6, 7, 8].

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, barcha olimlar kreativlikni rivojlantirishda muhitning ahamiyatini alohida e'tirof etadilar. Tadqiqot davomida oliy ta'lim muassasalarida kreativ muhit yaratishning samaradorligi amaliy jihatdan o'rganildi.

Natija va muhokama. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, kreativ muhitni yaratish talabalarining ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi. Kreativ muhitni shakllantirish omillari:

- Pedagogik yondashuvlar – muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish, interaktiv metodlar.
- Raqamli texnologiyalar – 3D modellash, virtual laboratoriyalar, onlayn platformalar.
- Motivatsion muhit – talabalarining tashabbusini qo'llab-quvvatlash.
- Hamkorlik muhiti – jamoaviy ishlash va fikr almashish.

Kreativ fikrlash ko'nikmasini mashq qildirish natijasida talabalar faqatgina o'rnatilgan aloqalarga tayanibgina qolmay, balki miyada yangi, ma'noga boy aloqalarni o'rnatish, yangi g'oyalarni ishlab chiqish va yangicha fikrlashga moyil bo'ladilar. Doimiy ravishda olib borilgan mashqlar natijasida yangicha kreativ fikrlash odatiy va avtomatik xarakterga ega bo'ladi. Inson miyasi doimo to'g'ri ishlashga odatlangan, ya'ni miya uchun faqat birgina to'g'ri javob mavjud bo'ladi. Vaholanki, bu kreativlik emas. Kreativlik – talabalarining o'z qarashlarini himoya qilish jarayonida barcha javoblar to'g'ri bo'lishi mumkin degani. Kreativlik muhitiga singib ketish sanaladi. Shu sababli kreativ fikrlashni odatga aylantirish uchun talabalar mazkur jarayonga ishonch bilan qaray olishlari lozim.

Talabalarining kreativlik ko'nikmalarini rivojlantirish asosida ulardagi ixtisoslashgan ya'ni pedagogik kreativlik kompetentligini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish, bunda zamonaviy axborot - kommunikatsiya texnologiyalari, innovatsion strategiyalar, interfaol ta'lim metodlari va texnologiyalaridan keng foydalanish maqsadga muvofiq.

Ta'lim muassasalari talabalarining kreativ muhit yaratish orqali ijodiy kompetensiyalarini uzluksiz rivojlantirishga yo'naltirilgan o'qitish dasturlarini va texnologiyalarini takomillashtirib borish, shuningdek ta'lim oluvchilarning kreativlik qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi zamonaviy axborotmetodik ta'minotni yaratish jarayon samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Oliy ta'lim muassasalarida talabalar kreativlik qobiliyatlarini rivojlantirishning reproduktiv, ijodiy-izlanish va novatorlik bosqichlari samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi ijodiy yo'naltirilgan ta'lim dasturlarini ishlab chiqish va ta'lim oluvchilarning kreativ ko'nikma va malkalarini rivojlanishining o'zgarishini baholab borish lozim [10].

Bundan tashqari, oliy ta'limda kreativ muhit yaratish ilg'or pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar va erkin fikrlashni qo'llab-quvvatlash orqali talabalarning ijodiy kompetensiyalarini rivojlantiradi. Bu jarayon nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lab, mustaqil qaror qabul qilish, innovatsion g'oyalarni shakllantirish va ijodiy faoliyatni rag'batlantirishni nazarda tutadi.

Ijodiy kompetensiyalarni rivojlantirish faol ta'lim muhitini shakllantirish, zamonaviy texnologiyalarni integratsiyalash va moslashuvchan pedagogik yondashuvlarni amalga oshirishni o'z ichiga oladi. Ijodiy muhit qiziquvchanlik, tavakkalchilik va tanqidiy fikrlashni rag'batlantiradi, masalan, eslab qolishdan uzoqlashadi.

Ijodiy muhitni rivojlantirishning asosiy strategiyalari:

- Jismoniy va virtual bo'shliqlar: moslashuvchan o'rindiqlardan foydalanish va hamkorlik va uzoq muddatli loyihalarni amalga oshirish imkonini beruvchi joylarni loyihalash.

- Pedagogik yondashuvlar: ma'ruza asosidagi ta'limdan faol ta'limga o'tish, jumladan, iskala, ijodiy guruhlash va so'rovga asoslangan, yoki.

- O'quv rejasini ishlab chiqish: ijodiy izlanishlar uchun etarli vaqt ajratish va qiyin, haqiqiy vazifalarni o'z ichiga olish.

- Baholash usullari: muqobil baholash usullaridan (masalan,) foydalanish, masalan, turlicha, standartlashtirilmagan natijalarga ruxsat berish.

Ijodiy kompetensiyaning tarkibiy qismlari sifatida oliy ta'limda ijodiy kompetensiya kognitiv, hissiy va ijtimoiy ko'nikmalarni o'z ichiga oladi:

- Kognitiv ko'nikmalar: muammolarni hal qilish, tanqidiy fikrlash, moslashuvchanlik va sintez qilish, tahlil qilish va bashorat qilish qobiliyati.

- Shaxsiy fazilatlar: Qiziqish, tasavvur, tavakkalchilik va qat'iyatlilik.

- Hissiy va ijtimoiy ko'nikmalar: empatiya, ichki motivatsiya va hamkorlik qilish qobiliyati.

Institutlar, idoralar va sinflar muhiti "Ijodkorlik madaniyati"ni rag'batlantirishi kerak, bu erda o'qituvchilar o'z amaliyotlarini baham ko'rishlari va mulohaza yuritishlari kerak. Ramkadan foydalanib, ijodiy muhitlar quyidagilarga e'tibor qaratish orqali ishlab chiqilgan:

- Jismoniy muhit: Moslashuvchanlik, yoritish, resurslar va texnologiya.

- Ta'lim muhiti: o'qituvchi va o'quvchini qo'llab-quvvatlovchi munosabatlarni rivojlantirish va avtonomiyani rag'batlantirish.

- O'quvchilarning faolligi: Talabalar agentligini rag'batlantiradigan mazmunli vazifalarni ishlab chiqish.

Asosiy natijalar sifatida quyidagilarni ko'rsatish mumkin. Bunday muhitni yaratish orqali oliy o'quv yurtlari talabalarga kelajakdagi muammolarga moslashish va ishga joylashish imkoniyatlarini oshirish imkonini beruvchi ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi.

Zamonaviy mutaxassisning ijodiy kompetensiyasi ijodkorlik uchun zarur bo'lgan shaxsiy fazilatlar, ko'nikmalar, qobiliyatlar va bilimlar tizimini o'z ichiga oladi. Ijodiy komponent insonning har qanday pedagogik, tashkiliy yoki kommunikativ faoliyatida bo'lishi mumkin. Shu nuqtai nazardan, insonning kasbiy faoliyatining tadqiqot tarkibiy qismiga urg'u beriladi.

Keling, shaxsning ijodiy kompetensiyasi tarkibida ajralib turadigan fazilatlarini ajratib ko'rsatamiz. Bular:

- muammoli vazifalarni hal qilish qobiliyati, ijodiy, moslashuvchanlik, zukkolik, tanqidiy fikrlash, o'ziga ishonch;

- shaxsning o'ziga xosligi, sezgi; nostandart vazifalarni hal qilish va qo'yish qobiliyati, tajribani uzatish qobiliyati, sintez qilish, tahlil qilish, birlashtirish, bashorat qilish qobiliyati va boshqalar;

- hissiy va xayoliy fazilatlar;

- ijodiy vaziyatda hissiy yuksalish; empatiya (empatiya), assotsiativlik, ma'naviyat, yangilik hissi, tasavvur, qarama-qarshiliklarga sezgirlik;

- stereotiplarni yengish; idrok, tanishni notanishda ko'rish qobiliyati; erkinlikka intilish, tavakkal qilishga moyillik.

Ijodiy kompetensiyalarni rivojlantirish talabalarda faol ta'lim texnologiyalari va kreativ muhit yordamida o'z qobiliyatlarini to'liq namoyon etish imkonini beradi.

Muhandislik kompyuter grafikasi va chizma geometriya fanlari muhandislik ta'limida kasbiy-amaliy kompetensiyani shakllantirishda asosiy va fundamental o'rin tutadi. Ushbu fanlar talabalarga nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham sistematik tarzda egallash imkonini beradi. Kasbiy-amaliy kompetensiya tarkibi bir necha uzviy komponentlardan iborat bo'lib, ularning har biri muhandislik faoliyatining muayyan tomonlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Kognitiv komponent talabalarda chizma-geometriya va muhandislik grafikasi fanlarining nazariy asoslari, geometrik qonuniyatlar, proyeksiyalash tamoyillari hamda grafik standartlar bo'yicha bilimlarni shakllantiradi. Amaliy komponent esa talabalarning chizmalar tuzish, 3D modellashtirish, grafik masalalarni yechish va virtual modellar bilan ishlash kabi ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shaxsiy-motivatsion komponent talabalarda muhandislik faoliyatiga qiziqish, mas'uliyat va ijodiy yondashuvni mustahkamlaydi, refleksiv komponent esa bajarilgan ishlarni tahlil qilish, natijalarni baholash va o'z faoliyatini optimallashtirish qobiliyatini shakllantiradi.

Kasbiy-amaliy kompetensiyaning rivojlanishi bosqichma-bosqich amalga oshadi va har bir bosqich o'ziga xos vazifalarni bajarishga xizmat qiladi. Boshlang'ich bosqichda talabalarga grafik savodxonlik va fazoviy tafakkur asoslari o'rgatiladi, ular chizma-geometriya va muhandislik grafikasi fanlarining nazariy tamoyillari bilan tanishadilar. Funksional bosqichda amaliy mashg'ulotlar va raqamli modellashtirish vositalari orqali ko'nikmalar mustahkamlanadi; talabalar AutoCAD, SolidWorks va boshqa grafik dasturlar yordamida chizmalarni yaratish, 3D modellarni loyihalash hamda muhandislik masalalarini yechishni o'rganadilar. Integrativ bosqich esa olingan bilim va ko'nikmalarni real muhandislik vazifalarida qo'llashga yo'naltirilgan bo'lib, talabalar kompleks loyiha ishlarini bajarish, natijalarni tahlil qilish va o'z faoliyatini refleksiya qilish orqali kasbiy tayyorgarliklarini yanada mustahkamlaydilar.

Bundan tashqari, raqamli grafik vositalar va an'anaviy chizma-geometriya metodlarini uyg'unlashtirish kasbiy-amaliy kompetensiyani samarali shakllantirishning muhim omili hisoblanadi. Ushbu uyg'unlik orqali talabalar nafaqat amaliy ko'nikmalarni egallaydilar, balki nazariy bilimlarni real muhandislik muammolarida qo'llash, yangi dizayn va modellar yaratish imkoniyatlariga ega bo'ladilar. Shu bilan birga, raqamli va an'anaviy metodlarni uyg'unlashtirish talabalarning mustaqil ishlash faoliyatini rag'batlantiradi, ijodiy yondashuvini rivojlantiradi va ularning kasbiy-professional tayyorgarligini sezilarli darajada oshiradi.

Xulosa. Talabalarda kreativlikni rivojlantirishning muhim jihatlaridan biri ularni mustaqil bilim olish va ijodiy fikrlashga yo'naltirishdan iborat. Pedagoglar tomonidan ishlab chiqilayotgan topshiriq va vazifalarni yaratishda kreativ yondashib, talabalarning tanlangan mutaxassisliklari yuzasidan o'quv materiallarining g'oyaviylik, ilmiylik, vizuallik, tizimlilik, o'quv axborotlarining izchil tarzda bayon etilishi, o'quv axborotlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikligini inobatga olish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Guilford J. P. Creativity. American Psychologist, 5(9), 1950, 444–454.

2. Torrance E. P. Torrance Tests of Creative Thinking. Lexington: Ginn. 1974.
3. Csikszentmihalyi M. Creativity: Flow and the Psychology of Discovery and Invention. New York: HarperCollins. 1996.
4. Amabile T. M. Creativity in Context. Boulder: Westview Press. 1996.
5. Vygotsky L. S. Mind in Society. Cambridge: Harvard University Press. 1978.
6. Muslimov N.A. va boshqalar. Kasb ta'limi o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini shakllantirish texnologiyasi/Monografiya. – T.: «Fan va texnologiya» nashriyoti, 2013.
7. Muslimov N. A. Kasbiy kompetentlikni rivojlantirish asoslari. Toshkent. 2015.
8. Xodjayev, B. X. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. Toshkent. 2018.
9. Inoyatov U.I., Muslimov N.A., Usmonboeva M., Inog'omova D. Pedagogika: 1000 ta savolga 1000 ta javob / Metodik qo'llanma.– T.: Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, 2012.
10. Тилакова М.А., Эшмурадов О.Э. Креатив кобилиятларни ривожлантириш механизмлари«SCIENTIFIC PROGRESS» Scientific Journal ISSN: 2181-1601 / Volume: 1, ISSUE: 6